

Fundacja Rzecznik Praw Rodziców

Adres korespondencyjny: ul. Dąbrowskiego 42 m. 2, 02-561 Warszawa; www.rzecznikrodzicow.pl; biuro@rzecznikrodzicow.pl

Warszawa, 08 stycznia 2016 r.

Pani Anna Zalewska
Minister Edukacji Narodowej

Szanowna Pani Minister,

Pragniemy przekazać nasze uwagi odnośnie zmian w finansowaniu edukacji domowej, wprowadzonych rozporządzeniem z dnia 22 grudnia 2015 roku w sprawie sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego w 2016 roku.

Edukacja domowa jest bardzo wartościową formą nauczania, pozwalającą tworzyć dopasowane do potrzeb dzieci i rodziców, twórcze środowisko edukacyjne. Niestety nowe przepisy określające wysokość subwencji oświatowej budzą obawy co do jej dostępności i warunków dalszego funkcjonowania. Otrzymaliśmy w ostatnim czasie wiele sygnałów i próśb o interwencję od zaniepokojonych rodziców. Zapoznaliśmy się także z opiniami przedstawicieli szkół i organizacji wspierających edukację domową.

Obniżenie o 40% kwoty subwencji dla uczniów spełniających obowiązek szkolny poza szkołą, w połączeniu z zaprzestaniem naliczania dodatkowych środków szkołom na terenach wiejskich i w miastach do 5 tys. mieszkańców, stanowi zmianę bardzo radykalną. Może ona mieć istotne negatywne konsekwencje:

- Ograniczenie dostępności tej formy nauczania. W obecnym stanie prawnym realizacja obowiązku szkolnego poza szkołą jest możliwa po uzyskaniu zgody dyrektora szkoły (art. 16 ust. 8 uoso). Istnieje ryzyko, że dyrektorzy szkół, nie chcąc tracić części subwencji, nie będą wydawać pozytywnych decyzji ws. edukacji domowej.
- Ograniczenie oferty edukacyjnej i wsparcia dla uczniów kształcących się w domu. Uczniowie korzystający obecnie z zajęć organizowanych w szkołach, np. lekcji języka obcego, zajęć dodatkowych czy wycieczek, mogą stracić taką możliwość, ponieważ oferta ta może ulec zmniejszeniu lub stać się odpłatna. Zagrożone są także wypłacane przez część szkół stypendia, które pozwalały do tej pory na pokrycie części kosztów samodzielnego organizowania procesu kształcenia przez rodziny. Podobnie jest ze wsparciem rodziców uczniów w edukacji domowej, np. w formie zapewnianych przez szkołę warsztatów lub materiałów edukacyjnych.
- Wymienione skutki uderzą w dużej mierze w rodziny wielodzietne, które stanowią istotną grupę wśród rodzin decydujących się na nauczanie domowe.

Z wypowiedzi dla portalu wPolityce.pl z dnia 5 stycznia wynika, że Pani Minister planuje w najbliższy poniedziałek spotkanie z przedstawicielami środowiska edukacji domowej. Cieszymy się, że taki dialog jest podejmowany i postulujemy, by w wyniku konsultacji Ministerstwo Edukacji Narodowej zrewidowało przyjęte w rozporządzeniu rozwiązania, uwzględniając całą złożoność organizacji nauki w ramach edukacji domowej. Wskazywana w publicznych wypowiedziach konieczność reakcji na pojawiające się nadużycia w naszym przekonaniu nie uzasadnia wprowadzenia zmian mogących negatywnie wpłynąć na cały sektor edukacji domowej. Prosimy, by ewentualne zmiany w modelu finansowania były wypracowywane w porozumieniu z rodzicami, stowarzyszeniami i praktykami edukacji domowej oraz by wspierały rozwój tego segmentu systemu edukacji.

Z poważaniem,

Zarząd Fundacji Rzecznik Praw Rodziców

Karolina Elbanowska, Tomasz Elbanowski
Małgorzata Lusar